

Mottagare

Mark- och miljödomstolen

Box 1104

131 26 Nacka strand

2022-02-21

Överklagan av avvisad rätt till överklagan (Mål nr. P 9053-21)

Parter: Funktionsrätt Uppsala kommun ./.. Uppsala kommun

Målet gäller: detaljplan för kvarteret Vapenhuset, Uppsala kommun

Mark- och miljödomstolen har bedömt att Funktionsrätt Uppsala kommun (tidigare kallat HSO Uppsala kommun) inte har rätt att överklaga Uppsala kommuns beslut om att anta detaljplan för kvarteret Vapenhuset, då man anser att fallet inte angår föreningen.

I sitt beslut menar domstolen att Funktionsrätts invändningar mot detaljplanen rör frågor som är av miljörettslig karaktär och att Funktionsrätt inte kan betraktas som en sådan miljöorganisation som anses i 13 kap. 12 § PBL, 16 kap. 13 § miljöbalken och Århuskonventionen.

I sitt kompletterande lyfte Funktionsrätt mark- och miljödomstolens beslut i tidigare dom (se Mål nr P 4797-20) där föreningen fått rätt att överklaga antagandet av en detaljplan. Även i sitt beslut i det aktuella målet (P 9053-21) lyfter domstolen den rätt till överklagan som Funktionsrätt fått i det tidigare målet men menar att Funktionsrätts invändningar då huvudsakligen gällde påverkan på personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Funktionsrätt anser att detta är ett begränsat sätt att se på frågan om funktionsrätt samt på begreppet funktionsnedsättning i största allmänhet. Även i det aktuella målet handlar det om en möjlighet för personer med funktionsnedsättning, i detta fall främst personer med astma samt hjärt- och lungsjukdomar, att ha tillgänglighet till samt vara delaktiga i samhället.

Funktionsrätt är en förening för personer med alla typer av funktionsnedsättningar och bevakar allas möjlighet att vara en del av och röra sig i samhället. För detta krävs en tillgänglig miljö fri från funktionshinder. Svenska Akademiens ordlista definierar ordet "miljö" som "yttre förhållanden som på-verkar allt liv". Funktionsrätt som ideell organisation arbetar

för en tillgänglig miljö fri från funktionshinder oavsett om funktionshindret uppstår genom den väg med för brant lutning som en rullstolsburen inte kan ta sig upp för, genom det buller och de höga ljuden som gör att personer med hörselskador inte kan gå ut, genom de trånga och intryckstunga offentliga platser som ger personer med autism ångestattacker eller genom den luft man ska andas in som gör personer med astma eller hjärt- och lungsjukdomar sjuka.

Funktionsrätt bevakar alla Uppsala kommuns detaljplaner och utgår ifrån det budskap som ges i 1 kap. 1 § PBL och 2 kap. 5 § 1p. PBL. Att skapa "en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer" samt att detta sker genom att "bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till människors hälsa och säkerhet".

I 16 kap. 13 § miljöbalken står det att en ideell förening ska få klagorätt om den "har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen". För att avgöra om Funktionsrätt är denna typ av förening bör man se till föreningens syfte vilket är att "ge människor med funktionsnedsättning full delaktighet och jämlikhet på samhällets alla områden", enligt moment 2 i föreningars stadgar. Som ovan beskrivet krävs det en god, hälsosam och säker miljö för att personer med funktionsnedsättningar ska ha full delaktighet till samhällets alla områden. Därför bör man anse att ett av Funktionsrätts huvudsakliga ändamål är att tillvarata miljöskyddsintressen, då detta är en fundamental del av att ge personer med vissa funktionsnedsättningar möjligheten till delaktighet i samhällets alla områden.

Michael Jestin

Ombudsman, Funktionsrätt Uppsala kommun

2022-02-21